

NAŘÍZENÍ KOMISE (ES) č. 289/95

ze dne 15. prosince 1995

o provádění pravidel uvedených v článku 1 rozhodnutí Rady 94/762/ES o pravidlech rozšiřování výsledků výzkumu ze specifických programů Evropského společenství v oblasti výzkumu, technologického rozvoje a prezentace

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství,

s ohledem na rozhodnutí Rady 94/762/ES ze dne 21. listopadu 1994 o pravidlech rozšiřování výsledků výzkumu ze specifických programů Evropského společenství v oblasti výzkumu, technologického rozvoje a demonstrace¹, a zejména na článek 2 tohoto rozhodnutí,

s uvážením těchto důvodů:

Rozhodnutím č. 1110/94/ES² přijal Evropský parlament a Rada Čtvrtý rámcový program Společenství v oblasti výzkumu, technologického rozvoje a demonstrace (1994 -1998). V něm se předpokládá, že pravidla rozšiřování výsledků výzkumu podle článku 130j Smlouvy stanoví Rada zvláštním rozhodnutím.

To se stalo rozhodnutím 94/762/ES. Článek 1 tohoto rozhodnutí uvádí pravidla rozšiřování a užívání znalostí, které byly získány při provádění specifických programů VTR přijatých podle článku 130i odstavce 4 Smlouvy. Článek 2 odstavce 1 předpokládá, že Komise stanoví prováděcí ustanovení pro tato pravidla.

Podle článku 1 úvodní věty téhož rozhodnutí platí pravidla při zachování práv již existujících.

V rozhodnutí č. 1110/94/ES příloze III odstavci 20 se praví, že opatření k rozšiřování musí být koherentní a koordinovaná a že to předpokládá nejen centrální řízení (třetí oblast akcí), nýbrž i opatření ve vztahu k rozšiřování v rámci jednotlivých specifických programů první oblasti akcí. Tyto činnosti probíhají uvnitř právního rámce, který Rada vytvořila stanovením pravidel rozšiřování poznatků ze specifických programů a ostatních způsobů pro provádění rámcového programu.

Podle článku 130f Smlouvy je cílem Společenství posílit vědecké a technologické základy průmyslu Společenství a podpořit rozvoj jeho mezinárodní konkurenceschopnosti, jakož i rozvíjet všechny výzkumné aktivity, které jsou na základě jiné kapitoly této smlouvy pokládány za nutné.

¹ Úř. věst. č. L 306, 30.11.1994, s.5.

² Úř. věst. č. L 126, 18.5.1994, s.1.

K provádění specifických programů výzkumu a technologického rozvoje Společenství se dnes uzavírají převážně smlouvy na základě dělby nákladů, do nichž plyne největší část finančních prostředků připravených pro celý rámcový program.

Práce smluvně stanovené provádí často několik partnerů z průmyslu a vědy, kteří spolupracují v rámci jednoho nebo několika projektů ve výzkumu a technologickém rozvoji a jsou vlastníky výsledků z nich získaných, protože Společenství se zpravidla u smluv tohoto druhu prací přímo nezúčastňuje. Množství projektů, jichž se zúčastňuje několik partnerů, a průmyslové složky jednotlivých programů vyžadují harmonizaci smluvních ustanovení týkajících se rozšiřování a užívání znalostí ve vztahu ke smlouvám o výzkumu a rozvoji uzavřeným s komisí. Důsledkům této smluvní praxe je třeba vyhovět, zejména vzhledem k velkému počtu smluv a zúčastněných partnerů a získaných práv.

Řešení vyplývající z této smluvní praxe jsou obsažena v rozhodnutí Rady 92/272/EHS³ a v nařízení Komise (ES) č. 1990/94⁴ ke stanovení pravidel rozšiřování a užívání ke třetímu rámcovému programu a shodují se v podstatě s pravidly uvedenými v článku 1 rozhodnutí 94/762/ES. Ve společném prohlášení ze dne 26. června 1992 stanovila Rada a Komise, jak je třeba zacházet s otázkami autorského práva při uzavírání vědeckotechnických dohod mezi Společenstvím a třetími zeměmi. V tomto prohlášení se zejména zdůrazňuje nutnost, hájit vzájemné zájmy účastníků a podporovat stanovené mezinárodní normy.

Opatření předpokládaná v tomto nařízení odpovídají stanovisku výboru ustaveného rozhodnutím 94/762/ES -

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

(1) Toto nařízení upravuje provádění pravidel uvedených v článku 1 rozhodnutí. Platí pro znalosti vyplývající z těchto programů, pokud vznikají z prací, které přímo provádí nebo plně financuje Společenství nebo které jsou prováděny v rámci smlouvy na základě dělby nákladů. Platí dále pro informace, které se týkají těchto znalostí nebo s nimi souvisí.

(2) Platí tyto definice pojmů:

1. „Znalosti“: Výsledky nebo vynálezy způsobilé či nezpůsobilé k patentování získané z jednoho z těchto zdrojů: buď přímo z vlastního výzkumu Společenství, nebo ze smlouvy o výzkumu a technologickém rozvoji uzavřené Společenstvím s třetími osobami.
2. „Základní informace“: Informace a práva k nim se vztahující, které se nepokládají za znalosti a které vlastní partner v oblastech výzkumu týkajících se jeho smlouvy o dělbě nákladů či v oblastech jim příbuzných.
3. „Partner“: každá strana, která uzavřela se Společenstvím smlouvu o dělbě nákladů, jakož i každý podnik připojený k ní na smluvním základě; partnerem v tomto smyslu

³ Úř. věst. č. L 141, 23.5.1992, s.1.

⁴ Úř. věst. č. L 200, 3.8.1994, s.4.

může být i Společenství, jestliže smluvní práce nejen spolufinancuje, nýbrž částečně i samo provádí.

4. „Smluvní partner“: ty strany, které uzavřely se Společenstvím tutéž smlouvu o dělbě nákladů.
5. „Projekt“: smlouva nebo řada smluv na základě dělby nákladů, jejichž smluvní činnost na sobě navzájem věcně závisí a které smluvní partneři za smluvně stanovených podmínek jako takové uznávají.
6. „Program“: každý program ve smyslu odstavce 1.
7. „Komerční podmínky“: platební a jiné podmínky na trhu běžné .
8. „Zvýhodněné podmínky“: podmínky, které jsou výhodnější než komerční podmínky.
9. „Převodní podmínky“: podmínky, které jsou výhodnější než zvýhodněné podmínky; omezují se normálně na náklady spojené s poskytnutím licencí a užívacích práv.

Článek 2

(1) Znalosti získané z prací prováděných v rámci smlouvy o dělbě nákladů jsou vlastnictvím partnerů, kteří práce provádějí.

(2) Zúčastňují-li se v rámci smlouvy o dělbě nákladů dva nebo více partnerů, vlastnická práva znalostí se navzájem upravují.

(3) Pokud osoby zaměstnáváné stranami smlouvy o dělbě nákladů nebo osoby jinak zapojené mohou podle platných pravidel uplatňovat vlastnická práva znalostí, zajistí partneři za pomoci vhodných opatření nebo ujednání, aby vykonávání těchto práv bylo v souladu s řádným plněním smluvních závazků podle tohoto nařízení.

Článek 3

(1) Partneři zaručí ochranu znalostí nacházejících se v jejich vlastnictví, které přicházejí na základě svého charakteru v úvahu pro průmyslové a komerční použití. Rozsah této ochrany musí vyhovovat zájmům Společenství a příslušných partnerů, jakož i všem případným právním a smluvním závazkům.

(2) Pokud je to v zájmu Společenství a příslušných partnerů nutné, může Komise na žádost nebo se souhlasem partnerů podniknout vhodné kroky k ochraně znalostí v jedné ze zemí, kterou označí, jestliže sami partneři ochranu svých znalostí nechtějí nebo nemohou zaručit. V tomto případě převezme Komise udělení licencí pro užívání a uplatňování těchto znalostí v příslušné zemi tímž způsobem, jako by to bývali museli udělat partneři při ohlášení

odpovídajících ochranných práv; příslušným partnerům je v tomto případě udělena nevýlučná licence v příslušné zemi , a to za podmínek ujednaných případně ve smlouvě o dělbě nákladů.

Článek 4

(1) Partneři zúčastňující se téhož projektu si poskytují navzájem bez poplatku licence a uživatelská práva pro znalosti, které potřebují k řádnému provádění svých smluvně předpokládaných prací.

(2) S výhradou článku 16 se znalosti, které získá jeden partner, poskytnou ostatním partnerům téhož programu, jakož i udělí licence a uživatelská práva za převodních podmínek, pokud je to pro smluvně ujednané výzkumné práce a práce pro technologický rozvoj ostatních partnerů nutné a pokud jsou učiněna odpovídající ujednání mezi partnerem a zvýhodněnými, kteří zaručují účelové uplatňování znalostí.

Tytéž podmínky platí i pro partnery, kteří se zúčastňují programů s úzce spojenými věcnými obory nebo cíli, mají své sídlo ve Společenství a provádějí tam výzkum a technologický rozvoj, pokud jsou na základě svých smluv povinni poskytnout přístup ke svým vlastním znalostem.

(3) Všechny subjekty se sídlem ve Společenství, které tam provádějí výzkum a technologický rozvoj, mají právo žádat za zvýhodněných podmínek o licence a uživatelská práva pro znalosti, které jsou nutné k provádění jejich práce ve výzkumu a technologickém rozvoji, pokud se tyto práce dotýkají oblastí, které jsou identické nebo příbuzné s věcnými obory smlouvy o dělbě nákladů, na jejímž základě znalosti vzešly.

Tyto licence a uživatelská práva mohou být odmítnuty jen z důvodů, které jsou vyjádřeny ve smlouvách o dělbě nákladů, což jsou hlavní obchodní zájmy smluvních partnerů nebo zájmů Společenství. Odmítnutí udělení těchto licencí a uživatelských práv je však přípustné, jestliže vlastník znalostí nebo jeden z držitelů licence již podnikl nebo právě podniká vhodné kroky k uplatnění nebo obchodnímu využití znalostí ve Společenství.

(4) Společenství dostane za práce ve výzkumu a technologickém rozvoji, které v souladu s politikou Společenství provádějí jeho Společné výzkumné středisko pro přímé akce podle rámcových programů Společenství (totiž za svou institucionální nekonkurenční činnost ve výzkumu a technologickém rozvoji), jakož i podniky Společenství a jiné struktury vytvořené na základě článku 130n Smlouvy na základě žádosti nevýlučnou bezplatnou licenci pro užívání znalostí k výzkumným účelům. Přitom se zaváže, že bude zachovávat důvěrný charakter znalostí a že nebude udělovat další licence.

Článek 5

(1) Partneři jsou vedeni k tomu, aby znalosti, které jsou jejich vlastnictvím, rozvíjeli, užívali či komercializovali nebo nechali rozvíjet, užívat či komercializovat v rámci smluvně sjednané

lhůty a za podmínek, které jsou v souladu se zájmy Společenství, při čemž je třeba vzít v úvahu:

- cíl podporovat rozvoj mezinárodní konkurenceschopnosti průmyslu Společenství;
- hospodářskou a sociální soudržnost Společenství;
- potřeby jiných oblastí politiky Společenství, k jejichž podpoře se provádějí činnosti VTR;
- existující dohody Společenství s třetími zeměmi nebo mezinárodními organizacemi o vědecké a technické spolupráci.

V dohodě s příslušnými partnery může Komise pomocí vhodných opatření podporovat užívání nebo uplatňování těchto znalostí v souladu se zájmy Společenství.

(2) Všichni partneři, kteří se zúčastňují téhož projektu, mají právo na uplatňování nebo komercializaci znalostí získaných z projektu, jakož i na přiznání licencí a užívacích práv k těmto znalostem, pokud jsou pro odpovídající uplatnění nebo komercializaci nutné. Tyto licence a užívací práva neoprávňují k udělování licencí bez formálního souhlasu vlastníka znalostí. Jsou osvobozeny od poplatku, ledaže by smlouvy o dělbě nákladů obsahovaly jinak znějící ustanovení a způsoby uplatnění, které odpovídají těmto skutečnostem: druhu projektu a zvláštním požadavkům produktů z něho pocházejících, komerčnímu nebo nekomerčnímu zaměření jednotlivých partnerů a jejich příspěvků k projektu.

(3) S výhradou článku 16 jsou v každé smlouvě o dělbě nákladů vymezeny předpoklady, za nichž mohou být druhým partnerům téhož programu za zvýhodněných podmínek přiznána užívací práva a licence ke znalostem získaným na základě smlouvy, pokud partneři tyto znalosti potřebují pro využití a komercializaci znalostí získaných ve vlastním projektu téhož programu. Tytéž podmínky platí i pro partnery, kteří se zúčastňují jiných programů s úzce spojenými věcnými obory a cíli, mají sídlo ve Společenství a vykonávají tam výzkumné a vývojové činnosti, pokud je jejich příslušná smlouva o dělbě nákladů zavazuje k tomu, aby ve srovnatelném rozsahu zpřístupnili za zvýhodněných podmínek své vlastní znalosti.

(4) Všechny osoby se sídlem ve Společenství, které mají legitimní zájem na tom, aby jim byla přiznána práva a licence k využití a komercializaci znalostí, jsou oprávněny žádat jejich přiznání za komerčních podmínek, jestliže vlastníci těchto znalostí nebo držitelé licencí nepodnikli žádné kroky, aby znalosti v ujednané lhůtě uplatnili či komercializovali nebo je nechali uplatnit či komercializovat.

S výhradou článku 16 mohou být licence a užívací práva uvedená v odstavci 3 a v předcházejícím odmítnuta jen z důvodů, které jsou vyjádřeny ve smlouvách o dělbě nákladů, což jsou hlavní obchodní zájmy smluvních partnerů nebo zájmy Společenství, pokud tyto obchodní zájmy přípustným způsobem omezují užívání a komercializaci znalostí ve Společenství. Přiznání těchto licencí nebo užívacích práv může být odmítnuto, jestliže se týkají výrobků nebo jejich výroby či služeb, které již jsou nebo budou zanedlouho běžně dostupné.

(1) Konkrétní způsoby vykonávání práv a povinností podle článků 4 a 5, zejména pokud jde o dobu trvání, budou stanoveny ve smlouvách o dělbě nákladů.

(2) Při uzavírání dílčích smluv nebo vedlejších smluv podle příslušné smlouvy o dělbě nákladů zaručují partneři dodržování ustanovení tohoto nařízení, jakož i svých závazků vůči Společenství tím, že přijímají odpovídající ustanovení do příslušné smlouvy.

(3) Jestliže se sazba financování Společenství podstatně odchyluje od sazby všeobecně obvyklé (50%) nebo je-li to nutné z důvodu zvláštního druhu projektu, je možno k ustanovením a podmínkám uvedeným v článcích 4 a 5 uvažovat dodatečně o dalších, aby se znalosti učinily použitelnými.

Článek 7

Každý partner prověří s potřebnou péčí, do jaké míry podléhají znalosti smluvním, administrativním nebo zákonným omezením či závazkům, které by mohly rozšiřování znalostí a základních informací omezit a tím podstatně poškodit řádné provádění projektu nebo uplatňování a komercializaci znalostí z něho získaných.

Každý partner informuje své budoucí smluvní partnery a ostatní strany na projektu zúčastněné před podpisem smlouvy nebo bezprostředně po zahájení projektu o dělbě nákladů, aby mohli za pomoci postupu smluvně stanoveného odhadnou účinky takovýchto omezení nebo závazků.

Článek 8

(1) Znalosti získané z prací, které přímo provádělo a plně financovalo Společenství, jsou vlastnictvím Společenství, pokud není v právním aktu k příslušnému programu nebo ve smluvním ujednání určeno jinak.

(2) Komise zaručí ochranu znalostí nacházejících se ve vlastnictví Společenství, které přicházejí v úvahu pro průmyslové nebo komerční použití, a zdůvodní opatření k tomu se vztahující, pokud je to v zájmu Společenství a v souladu s platnými právními a smluvními závazky.

(3) Znalosti, které jsou vlastnictvím Společenství, se poskytnou partnerům a zainteresovaným třetím osobám se sídlem ve Společenství, pokud potřebují znalosti pro své práce ve výzkumu a technologickém rozvoji nebo se zaváží, že je budou užívat za podmínek, které jsou v souladu se zájmy Společenství. Toto poskytnutí znalostí může být dáno do závislosti na určité podmínky, zejména na platbu poplatků.

Článek 9

(1) V každé smlouvě o dělbě nákladů jsou stanoveny podmínky, za nichž je možno na základě žádosti příslušných partnerů a za přiměřenou odměnu zpřístupnit základní informace jednoho partnera druhým, kteří se zúčastňují téhož projektu.

V rámci téhož projektu se poskytnou základní informace a přiznají potřebná užívací práva, pokud jsou nutná k provádění prací ve výzkumu a technologickém rozvoji žadatelů, které se vztahují k projektu, a majitel základních informací je smí používat a přiznávat užívací práva k nim se vztahující.

(2) Smlouvy o dělbě nákladů stanoví také podmínky, za nichž jsou poskytovány základní informace, nutné pro užívání znalostí, které byly dány k dispozici podle článku 4 odstavců 2 a 3, při čemž toto poskytnutí probíhá proti odpovídající odměně a na žádost druhých smluvních partnerů zúčastňujících se téhož programu nebo jiných programů s úzce spojenými oblastmi nebo příbuzným cílem. Tyto podmínky musí brát v úvahu jak případná omezení s ohledem na rozšiřování a poskytování základních informací, tak i legitimní zájmy jejich vlastníků.

Článek 10

(1) Komise publikuje informace všeobecného charakteru, zejména o cílech, rozpočtu celkových nákladů a finančním příspěvku Společenství, jakož i o délce prací ve výzkumu a technologickém rozvoji; k tomu přistupují informace všeobecného charakteru o až dosud dosažených pokrocích a výsledcích z projektů jednotlivých programů. Dále se publikují oficiální označení institucí provádějících smluvní činnosti, jakož i jména zúčastněných laboratoří, ledaže by to partneři při podpisu smlouvy o dělbě nákladů z právních provozních nebo hospodářských důvodů vyloučili.

Při publikacích tohoto charakteru zachovává Komise důvěrnost obchodně citlivých informací.

(2) Partneři projednávají s komisí konkrétní způsoby publikování znalostí a jiných informací, jejichž kvalita a význam všeobecné rozšiřování odůvodňuje, pokud proti publikování nestojí ani oprávněné hospodářské zájmy ani práva duševního vlastnictví a nejedná se o důvěrné znalosti a informace. Partneři dodávají Komisi informace určené k publikování, jejichž charakter je uveden v odstavci 1.

S výhradou článku 3 může partner pro akademické účely publikovat znalosti, jejichž je výlučným vlastníkem, pokud Komise a smluvní partneři obdrží exemplář uvažované publikace a do jednoho měsíce po obdržení nejsou ze závažných výrobních nebo hospodářských důvodů vzneseny písemně námitky.

Článek 11

(1) Partneři informují Komisi o výsledcích prací ve výzkumu a technologickém rozvoji. Uvádějí, zda a do jaké míry by chtěli nechat chránit svá práva duševního vlastnictví k nim se vztahující a poté podávají zprávu o krocích, které v tomto směru učinili.

(2) Při ukončení smluvních prací ve výzkumu a technologickém rozvoji předávají partneři Komisi ve smluvně stanovené lhůtě plán, který obsahuje informaci o jejich záměrech s

ohledem na rozšiřování a uplatňování výsledků; poté podávají zprávy o krocích v tomto směru podniknutých.

(3) Komise a příslušní partneři vypracují v rámci potřeb strategii pro omezené a důvěrné předávání zpráv o smluvně získaných znalostí vládám členských států; přitom se berou v úvahu jak hlavní obchodní zájmy uvedených partnerů, tak i zájmy Společenství.

(4) S výslovným souhlasem příslušných partnerů může Komise uvedené zprávy dále důvěrně předat třetím státům nebo mezinárodním organizacím, existuje-li mezi Společenstvím a tímto státem či touto organizací ujednání nebo dohoda o výměně informací.

Článek 12

(1) Partneři dodávají osobám a institucím se sídlem ve Společenství, které v souladu s principy tohoto nařízení mají legitimní zájem, na základě žádosti všechny vhodné informace o existenci znalostí a autorských práv k nim se vztahujících.

Komise může uvedené osoby a instituce informovat o existenci těchto znalostí a práv, pokud tyto znalosti a práva jsou výslovně zmíněny v informačním materiálu připraveném podle článku 10.

(2) Komise může zprávy uvedené v článku 11 odstavci 3 dále předat jiným institucím Společenství, a to v rámci jejich skutečné potřeby.

Článek 13

(1) Bez dotčení článku 10 a s výhradou podmínek, které je třeba stanovit ve smlouvě o dělbě nákladů, jsou Komise a partneři povinny udržovat v tajnosti skutečnosti, informace, znalosti, podklady a postupy, o nichž mají důvěrné znalosti, pokud by jejich odhalení účastníka poškodilo.

(2) Při otvírání důvěrných informací ve smyslu tohoto nařízení požaduje Komise a partneři na příjemci, aby zachovával důvěrnost informací a používal je jen k účelu, k němuž byly předány.

Článek 14

Během celé délky smlouvy o dělbě nákladů a dalších dvou let po jejím ukončení nebo výpovědi jsou partneři bez dotčení ustanovení článku 13 povinni, předávat užitečné informace nebo smluvně získané poznatky organizacím pro normalizaci, pokud to slouží vypracování evropských nebo mezinárodních norem. Komise informuje partnery v rámci možností o průběžných a plánovaných pracích na normalizaci.

Článek 15

Ve všech zprávách nebo publikacích o pokroku či výsledcích smluvních prací ve výzkumu a technologickém rozvoji, včetně zpráv a publikací u příležitosti seminářů či konferencí, bude přiměřenou formou uveden příslušný program, v jehož rámci byly práce provedeny nebo z něhož výsledky pocházejí; kromě toho bude poukázáno na podporu ze strany Společenství.

Článek 16

(1) Smějí-li se osoby se sídlem v třetí zemi zúčastnit prací v rámci programu, budou ve smlouvách o dělbě nákladů podle kritéria vzájemného prospěchu vyjádřeny podmínky, za nichž tito účastníci obdrží přístup ke znalostem; přitom je třeba vyhovět příslušným předpisům všech platných dohod, druhu projektu, jakož i stupni jejich účasti na příslušném programu.

(2) Zvláštní smluvní podmínky upravují účast států, které uzavřely se Společenstvím dohodu o účasti na programu nebo části programu. Přitom je třeba především zajistit, aby byla dodržena ustanovení takovéto dohody s ohledem na rozšiřování, hodnocení a uplatňování znalostí v rámci příslušného programu nebo části programu.

(3) Ve zvláštních případech, tj. u určitých programů, které se soustřeďují na geograficky omezené oblasti spolupráce nebo hospodářské pomoci, mohou příslušné programy a smlouvy obsahovat ustanovení, podle nichž se užitečné informace nebo určité znalosti mohou dále předávat příjemcům, kteří nepodléhají dohodám uzavřeným se Společenstvím o vědecké a technické spolupráci. Způsoby takového předávání se stanoví v dohodě s vlastníky těchto znalostí.

Článek 17

Předpisy pro rozhodování o přijetí specifických programů, jimiž jsou pravidla článku 1 rozhodnutí 92/762/ES upřesněna, doplněna, vázána na podmínky nebo opatřena omezeními, zůstávají nedotčeny.

Článek 18

Toto nařízení nabývá účinnosti dvacátý den po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropských společenství*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 15. prosince 1995

Za Komisi
Édith CRESSONOVÁ
členka Komise

